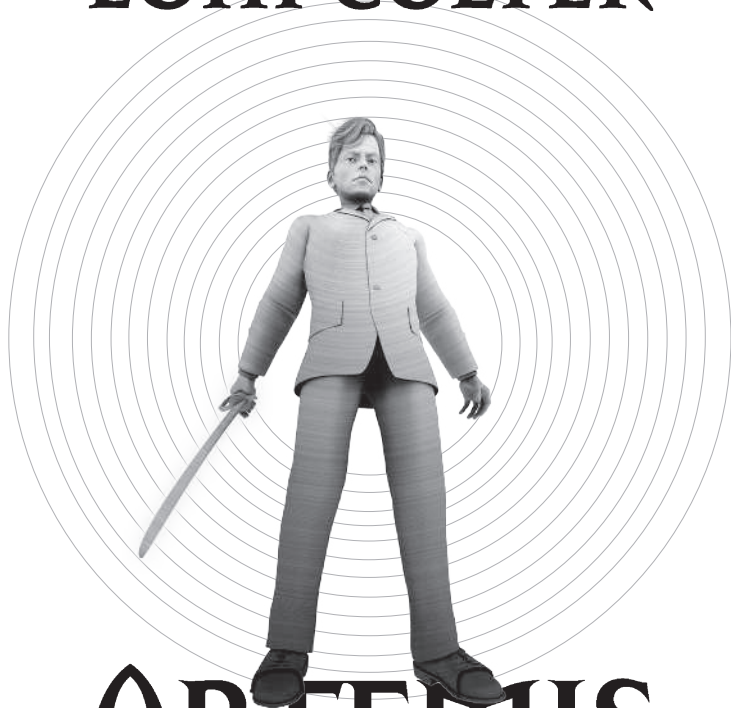

EOIN COLFER

**ARTEFIS
FOWL**

VIIMEINEN VARTIJA

Suomentanut Jaakko Kankaanpää

Werner Söderström Osakeyhtiö

Helsinki

Englanninkielinen alkuteos

ARTEMIS FOWL AND THE LAST GUARDIAN

Text copyright © Eoin Colfer, Artemis Fowl Ltd, 2012

Suomenkielinen laitos © Jaakko Kankaanpää ja WSOY 2012

ISBN 978-951-0-39229-4

Painettu EU:ssa

*Kaikille Fowlin ystäville, jotka matkasivat
Hautautuneille Alueille kanssani. Kiitos.*

SISÄLLYS

	Esinäytös	9
1.	Kompleksinen tilanne	10
2.	Joka vanhoja muistaa	46
3.	Tulta ja tulikiveä	60
4.	Insinööri Ozkopia saa viimeisen sanan	77
5.	Harma-Geddon	83
6.	Nouskaa, kaunokaiseni	91
7.	Sylki suuhun tuo	127
8.	Sekalainen seurakunta	147
9.	Myrkynsylkijä	151
10.	Sisaruskateutta	167
11.	Tappajakanit	183
12.	Hörhöpartio	193
13.	Rasvainen juttu	213
14.	Yhdeksän keppiä	226
15.	Sirkkojen sirkkelissä	240
16.	Varoituslaukaus	255
17.	Viimeinen valo	287
18.	Pelastunut sielu	295
19.	Ruusutarha	325

ESINÄYTÖS

ÉRIÚ, ΠΥΚΥΗΕΤΚΙ

BERSERKÍT makasivat riimukiven alla spiraaliin järjestettyinä, yhä syvemmälle kiertyen, alas maan uumeniin – saappaat ulospäin, päät sisään, niin kuin loitsu vaati. Kymmentuhannen mullassa vietetyn vuoden jälkeen aineellisia saappaita tai päitä ei tietenkään enää ollut. Oli vain mustan magian plasma, joka piti heidän tietoisuuttaan yllä, ja sekin oli haihtumassa, tihkui saasteena maahan, aiheutti kasvillisuudessa outoja piirteitä ja teki eläimistä harvinaisen vihamielisiä. Ehkäpä kymmenen täydenkuun kuluttua berserkit olisivat kokonaan poissa ja heidän viimeinen voimankipinänsä virtaisi maahan.

Emme ole poissa vielä, ajatteli Oro Danulainen, berserkkien päällikkö. Olemme valmiita tarttumaan suureen hetkeemme, kun se viimein koittaa, ja kylvämään sekasortoa ihmisten keskuuteen.

Hän lähetti ajatuksen kiirimään pitkin spiraalia ja kuuli ylpeänä jäljelle jääneiden keijusoturiensa vastaavan kaiun lailla.

Heidän tahtonsa on yhtä teräksinen kuin heidän miekkansa olivat kerran, hän ajatteli. Vaikka olemme kuolleet ja makaam-

me haudassa, raivoisan päämäärämme kipinä loistaa kirkkaana sieluissamme.

Sen kipinän oli pitänyt elossa viha ihmisiä kohtaan – sekä velho Bruin Faddan musta magia. Yli puolet kompanian sotilaista oli jo rauennut ja lipunut tuonpuoleiseen, mutta sata keijua oli yhä jäljellä, valmiina täyttämään tehtävänsä, jos kutsu kuuluisi.

Muistakaa ohjeet, menninkäisvelho oli teroittanut heidän mieliinsä monta vuosisataa sitten, vielä silloinkin, kun savipaakut olivat jo tömähdelleet heidän päälleen. Muistakaa ne, jotka kaatuivat, ja muistakaa ihmiset, jotka murhasivat heidät.

Oro muisti, ja hän muistaisi aina. Aivan niin kuin hän ei koskaan unohtaisi, miltä kivi ja maan tuntuivat raapiesaan hänen kuolevaa ihoaan.

Me muistamme, hän lähetti ajatuksensa spiraaliin. Muistamme ja palaamme vielä.

Ajatus painui maan sisään ja palasi kaikuna kuolleilta sotureilta, jotka halusivat päästä haudoistaan ja nähdä vielä kerran auringon valon.

I KOMPLEKSIINEN TILANNE

OTE tapauskertomuksen muistiinpanoista. Hoitava lääkäri: tohtori Jerbal Argon, Psykiatrien veljeskunta

1. Artemis Fowl, aikoinaan omaan ilmoituksensa mukaan *teini-ikäinen mestaririkollinen*, haluaa nyt itsestään käytettävän ilmausta *nuori nero*. Ilmeisesti hän on muuttunut. (*Ja pyh.*)
2. Viimeisen puolen vuoden ajan Artemis on käynyt viikoittain terapiassa vastaanotollani Turvassa hoidattamassa vaikeaa atlantiskompleksia, jonka hän sai sekaannuttuaan keijujen taikuuteen. (Siinä sai typerä savi-poika mitä kerjäsi.)
3. Muista lähettää käsittämättömän suuri lasku Hautaustuneiden Alueiden Lainvalvontaan.
4. Artemis näyttää parantuneen, ja vieläpä ennätysajassa. Onko se todennäköistä? Tai edes mahdollista?
5. Puhu uudesta suhteellisuusteoriastani Artemiksen kanssa. Siitä voisi saada mielenkiintoisen luvun v-kirjaani *Fowlia lipan alta: Neropattia ottaa pattiin*. (Kustantajien mielestä hieno otsikko: *Kling-klung!*)

6. Tilaa lisää särkylääkettä tätä kirottua lonkkaa varten.
7. Totea Artemiksen mielenterveys normaaliksi. Viimeinen hoitokerta tänään.

**TOHTORI ARGONIN VASTAANOTTO, TURVAKAUPUNKI,
HAUTAUTUNEET ALUEET**

Artemis Fowl oli kärsimätön. Tohtori Argon oli myöhässä. Viimeinen hoitokerta oli yhtä turha kuin puolen tusinaa edellistä. Hän oli hyvänen aika sentään täysin parantunut, oli ollut kahdeksannestatoista hoitoviikosta lähtien. Hänen mahtava älynsä oli tehostanut hoidon vaikutusta eikä hänen olisi tarvinnut istua pyörittelössä peukaloi-taan mokoman maahispsykiatrin vastaanotolla.

Jonkin aikaa Artemis asteli edestakaisin vastustaen päättäväisesti lempeästi sykkivillä värivaloilla valaistua vesiseinää ja sen rauhoittavaa vaikutusta. Sitten hän istui hetken happikopissa, mutta huomasi siellä rauhoittuvansa liikaakin.

Vai happikoppi, hän mietti pujottautuessaan kiireesti ulos lasiseinäisestä komerosta.

Lopulta ovi sihahti ja liukui sivuun rulliansa päällä, ja tohtori Jerbal Argon astui vastaanottohuoneeseensa. Lyhyenlöntä maahinen nilkutti suoraan tuoliinsa. Hän lysähti sen tyynyjen syleilyyn ja läiski käsinojan säätimiä, kunnes geelityyny hänen vasemman lonkkansa alla alkoi hehkua vaimeasti.

”Aaah”, hän huokaisi. ”Että osaakin sattua lonkkaan. Siihen ei auta mikään. Ei mikään. Kukaan ei tiedä, miten maahinen voi joutua kärsimään, paitsi minä.”

”Olet myöhässä”, Artemis huomautti virheettömällä maahiskielellä. Hänen äänessään ei kuulunut myötätuntoa.

Argon huokasi taas autuaasti, kun tuolin lämpötyynyn vaikutus levisi lonkkaan. ”Sinulla on aina niin kiire. Olisit ottanut hiukan happea tai mietiskellyt vesiseinän vieressä. Hei-hei-munkit vannovat niiden nimeen.”

”En ole mikään tonttupappi. Minua ei kiinnosta, mitä hei-hei-munkit tekevät ensimmäisen gongin jälkeen. Voisimmeko jatkaa kuntoutustani? Vai tuhlaatko mieluummin aikaani?”

Argon puuskahti, kumartui sitten työläästi eteenpäin ja avasi pöydällään olevan sim-paperikansion. ”Mistä johduttu, että kuulostat sitä tylymmältä, mitä tervejärkisempi olet?”

Artemis nosti jalkansa ristiin. Ensimmäistä kertaa hänen ruumiinkielensä kertoi hänen rauhoittuneen. ”Sinussa tuota padottua vihaa riittää, Jerbal. Mistä se oikein kumpuaa?”

”Pysytäänpä nyt kuitenkin sinun käytöksessäsi.” Argon otti pinon kortteja kansiostaan. ”Näytän sinulle nyt musteläiskiä, ja sinun tehtäväsi on kertoa, mitä näet niissä.”

Artemiksen voihkaus oli pitkä ja teennäinen. ”Musteläiskiä. Ei kai? Minun elinikani on huomattavasti lyhyempi kuin sinun. Pitääkö minun tuhlata kallista aikaani arvotto-

miin näennäistesteihin? Voisimme yhtä hyvin tutkia teenlehtiä tai ennustaa tulevaisuutta kalkkunan sisälmyksistä.”

”Musteläiskät ovat luotettava mielenterveyden mittari”, Argon väitti vastaan. ”Ne on testattu moneen kertaan.”

”Psykiatrit ovat testailleet keskenään.”

Argon läimäytti yhden korteista pöytään. ”Mitä sinä näet tässä?”

”Musteläiskän.”

”Aivan, mutta mitä siitä tulee sinulle mieleen?”

Artemiksen kasvoille nousi ivallisuudessaan äärimmäisen ärsyttävä hymy. ”Näen kortin numero viisisataakolmekymmentäneljä.”

”Anteeksi?”

”Kortin viisisataakolmekymmentäneljä”, Artemis toisti. ”Kuudensadan vakiokortin sarjasta. Olen painanut ne mieleeni istuntojemme aikana. Sinä et edes sekoita.”

Argon tarkisti kortin kääntöpuolella olevan numeron. 534. Totta kai.

”Numero ei ole sama kuin vastaus kysymykseen. Mitä sinä näet?”

Artemis päästi alahuulensa väpättämään. ”Näen verta tippuvan kirveen. Ja pelokkaan lapsen ja menninkäisen, jolla on peikon nahka yllään.”

”Ihanko totta?” Argonia alkoi kiinnostaa.

”Ei. Ei ihan totta. Näen turvallisen talon, varmaankin jonkun kodin, jossa on neljä ikkunaa. Uskollisen lemmin ja polun, joka vie ovelta kaukaisuuteen. Uskallanpa

väittää, että jos katsot käsikirjasta, nämä vastaukset sopivat *terveen* kuvaukseen.”

Argonin ei tarvinnut katsoa. Savipoika oli tapansa mukaan oikeassa. Voisikohan hän hämmentää Artemista aivan uudella teorialla? Se ei kuulunut hoitoon, mutta sillä hän pystyisi ehkä hiukan loistamaan Artemiksen silmissä.

”Oletko kuullut suhteellisuusteoriasta?”

Artemis räpytti silmiään. ”Onko tämä pilaa? Olen matkustanut ajassa. Taidan tietää yhtä ja toista suhteellisuudesta.”

”Ei. Ei siitä teoriasta. Minun uusi suhteellisuusteoriani esittää, että kaikki, mikä on maagista, on jonkinlaisessa vuorovaikutussuhteessa muinaisiin loitsuihin ja taikuuden keskittyymiin.”

Artemis hieroi leukaansa. ”Mielenkiintoista. Sanoisin kuitenkin, että sellaisen ajatusrakennelman nimen pitäisi olla *suhdeteoria*.”

”Oli miten oli”, Argon sanoi vastaväitteistä piittaamatta. ”Tein hiukan tutkimuksia, ja kävi ilmi, että Fowlit ovat olleet keijujen riesana – milloin enemmän ja milloin vähemmän – vuosituhannesta toiseen. Kymmenet esi-isäsi ovat etsineet keijujen kultaa, vaikka sinä oletkin ainoa, joka on onnistunut.”

Artemis ryhdistäytyi tuolissaan. Se oli tosiaan mielenkiintoisia. ”Enkä minä ole kuullut siitä mitään, koska te tyhjensitte aina esi-isieni muistit.”

”Juuri niin”, Argon sanoi riemuissaan siitä, että Artemis lopulta kuunteli. ”Nuorena miehenä isäsi onnistui jo-

pa ottamaan kiinni ja köyttämään kääpiön, joka oli etsiytynyt kartanon tiluksille. Hän varmaankin näkee siitä yhä unta joskus.”

”Hienoa.” Artemiksen mieleen juolahti kysymys. ”Miksi se kääpiö oli etsiytynyt meille?”

”Koska siellä on ennennäkemättömän vahvoja taikajäämiä. Fowlin tiluksilla on joskus sattunut jotain. Jotain valtavaa. Siis taikuuden kannalta.”

”Ja niiden taikuuden rippeiden takia meille Fowleille tulee mieleen kaikenlaista, sellaista mikä vuoksi olemme taipuvaisia uskomaan taikuuteen”, Artemis kuiskasi melkein itsekseen.

”Juuri niin. Se on muna vai hiisi -tilanne. Mietittekö te taikuutta ja sitten löydätte sitä? Vai saako taikuus teidät miettimään, että te voisitte etsiä sitä?”

Artemis teki pari muistiinpanoa älypuhelimensa. ”Entä se valtava taikatapaus? Onko siitä enempää tietoa?”

Argon kohautti olkapäitään. ”Niin varhaisilta ajoilta ei ole asiakirjoja. Sanoisin, että se tapahtui silloin, kun keijut vielä asuivat pinnalla. Yli kymmentuhatta vuotta sitten.”

Artemis nousi ja nojautui vähänlännän maahisen ylle. Hänestä tuntui, että hän oli tohtorille jotakin velkaa suhdeteoriasta, sillä sitä sietäisi tosiaan tutkia.

”Oliko herra tohtorilla lapsena sisäänpäin kääntyneet jalkaterät?”

Kysymys tuli niin täytenä yllätyksenä, että Argonin suusta pääsi suora vastaus henkilökohtaiseen kysymykseen – tavatonta psykiatrille. ”Oli. Oli kyllä.”

”Ja täytyikö sinun käyttää tukikenkiä, joissa oli paksut pohjat?”

Argonia alkoi kiinnostaa. Hän ei ollut ajatellut niitä hirveitä kenkiä moneen vuosisataan; itse asiassa hän oli unohtanut ne kokonaan.

”Vain yhtä. Oikeassa jalassa.”

Artemis nyökkäsi tietäväisenä, ja Argonista tuntui, että osat olivat vaihtuneet: hän oli nyt potilas.

”Sanoisin, että se veti jalkasi oikeaan asentoon, mutta samalla reisiluusi vääntyi. Tavallinen tukilasta luultavasti ratkaisee lonkkaongelmasi.” Artemis otti taitellun lautasliinan taskustaan. ”Olen luonnostellut sen tähän silmä aikaan, kun tässä muutamalla kerralla jouduin odottamaan. Foaly pystyy varmaankin tekemään tällaisen sinulle. Arvioimani mitat saattavat heittää muutamalla millimetrillä, joten ne on parasta vielä tarkistaa.” Hän laski sormensa viuhkaan tohtorin pöydälle. ”Voinko jo lähteä? Onko tämä nyt tällä selvä?”

Argon nyökkäsi synkeänä. Tämän istunnon hän saattaisi jättää kirjastaan pois. Hän katseli Artemiksen jälkeen tämän harppoessa huoneen poikki ja astuessa ulos matalasta ovesta.

Argon katseli piirrosta ja tiesi vaistomaisesti Artemiksen osuneen oikeaan.

Tuo poika on joko tervejärkisintä, mitä maa päällään kantaa, hän mielti. Tai hän on niin häiriintynyt, että testimme eivät pysty edes raapimaan pintaa.

Argon otti pöytälaatikosta kumileimasimen ja leima-

si Artemiksen kansioon sanan TERVE suurilla punaisilla kirjaimilla.

Toivottavasti, hän mietti. Minä tosiaan toivon niin.

Artemiksen henkivartija Butler odotti päämiestään vastaanoton ulkopuolella valtavassa tuolissa, jonka oli saanut lahjaksi kentauri Foalyilta, Hautautuneiden Alueiden Lainvalvonnan tekniseltä neuvonantajalta.

”En kestä katsella, kun sinä istut keijujen palleilla”, Foaly oli sanonut. ”Silmiin sattuu. Se näyttää siltä kuin apina äkistäisi ulos kookospähkinää.”

”Hyvä on”, Butler oli vastannut karhealla bassoäänellä. ”Otan lahjan vastaan, vaikka vain sinun mielenrauhasi vuoksi.”

Oikeastaan hän oli ollut tavattoman mielissään mukavasta tuolista. Olihan hän sentään kaksimetrinen mies kaupungissa, joka oli rakennettu metrin mittaisille keijuille.

Hän nousi, venytteli ja painoi kämmenensä vasten kattoa, joka keijujen mittapuun mukaan oli huikean korkealla. Onneksi Argonilla oli suurellinen maku. Muuten Butler ei olisi mahtunut edes seisomaan suorassa. Sairaalan holvikatot, kultahippuiset tapetit ja sim-puiset retrotyyliset liukuovet toivat Butlerin mieleen luostarin, jonka munkit ovat antaneet rikkauslupauksen. Vain seiniin asennetut laserkäsidensinfointilaitteet ja silloin tällöin ohi kulkevat menninkäissairaanhoidajat paljastivat rakennuksen sairaalaksi.

Onneksi tämä keikka on jo lopuillaan, Butler oli ajatellut vähintään viiden minuutin välein kuluneen kahden viikon aikana. Hän oli tottunut tiukkoihin paikkoihin, mutta oleskelu maankuoren alapintaan kiinnitettyssä kaupungissa sai hänet tuntemaan ahtaan paikan kammoa ensimmäistä kertaa elässään.

Artemis astui ulos Argonin vastaanottohuoneesta vieläkin itsetyytyväisemmän näköisenä kuin tavallista. Heti hänen ihmeensä nähdessään Butler tiesi, että pomo oli päässyt jälleen hengenvoimiensa herraksi ja atlantiskompleksin oli todettu parantuneen.

Ei enää sanojen laskemista. Ei enää järjetöntä numeron neljä pelkoa. Ei enää paranoiaa ja harhoja. Luojan kiitos.

Hän kysyi kuitenkin varmuuden vuoksi: ”No niin, kuinkas meillä tänään voidaan?”

Artemis napitti laivastonsinistä villakankaista puvuntakkiaan. ”Meillä voidaan oikein hyvin. Mikä tahtoo sanoa, että minä, Artemis Fowl II, olen sataprosenttisesti toimintakykyinen, mikä on yhtä kuin suurin piirtein viiden tavallisen ihmisen toimintakyky. Tai toisin sanoen puolitoista Mozartia. Tai kolme neljänestä da Vinciä.”

”Vain kolme neljänestä? Oletpa vaatimaton.”

”Totta”, Artemis sanoi hymyillen. ”Niin olen.”

Butlerin hartioiden jännitys hellitti hiukan. Korostunut ego, täydellinen itseluottamus. Artemis oli ilman muuta entisellään.

”Hyvä niin. Haetaan sitten saattajamme ja lähdetään.

Haluan tuntea taas auringon kasvoillani. Oikean auringon, en näitä UV-lamppuja.”

Myötätunnon puuska henkivartijaa kohtaan valtasi Artemiksen mielen. Hän oli kokenut yhä enemmän sellaisia tunteita viime kuukausien mittaan. Butlerin oli vaikea sulautua joukkoon edes ihmisten keskellä. Täällä hän olisi tuskin voinut herättää enempää huomiota, vaikka olisi käyttänyt pellepukua ja jonglöörannut tulipalloilla.

”Sopii”, Artemis myönsi. ”Haetaan saattaja ja lähdetään. Missä Holly on?”

Butler viittasi peukalollaan kauemmas käytävään. ”Siellä missä yleensäkin. Klooinin luona.”

Hautautuneiden Alueiden Lainvalvonnan TiedusteluJaoksen komisario Holly Short katseli arkkihollisensa kasvoja ja tunsu ainoastaan sääliä. Jos hän olisi katsellut oikeaa Opal Koboita eikä pelkkää kloonnattua kopiota, sääli ei ehkä olisi ollut listalla viimeisenä, mutta se olisi varmasti ollut kaukana *raivon ja vihaa muistuttavan syvän vastenmielisyyden* alapuolella. Nyt kysymyksessä oli kuitenkin klooni, jonka suuruudenhullu tonttu oli kasvattanut itsestään pakosuunnitelmaa silmälläpitäen, siltä varalta, että jäisi joskus HALin vangiksi ja päätyisi lukkojen taakse J. Argonin sairaalaan, kuten hänelle oli käynytkin.

Hollyn kävi kloonia sääliksi, koska se oli surkea, älytön otus, jolta ei ollut koskaan kysytty, halusiko se tulla luoduksi. Kloonaus oli tutkijoilta kielletty sekä uskonnollisista syistä että yksinkertaisesti siksi, että klooneilla

ei ollut elämänvoimaa tai sielua, joka olisi pitänyt niitä hengissä, joten niiden elimet pettivät pian ja ne kuolivat pois osoittamatta missään vaiheessa merkittävää aivotoimintaa.

Tämä nimenomainen klooni oli elänyt suurimman osan elämästään inkubaattorissa, ja jo pelkkä hengittäminen oli tuottanut sille suuria vaikeuksia sen jälkeen, kun se oli otettu pois kotelosta, jossa se oli kasvatettu.

”Pian tämä on ohi, pikkuinen”, Holly kuskasi ja kosketi tontunkorvikkeen otsaa inkubaattorin seinään asennetuilla steriileillä käsineillä.

Holly ei olisi osannut varsinaisesti selittää, miksi oli ottanut tavakseen käydä klooinin luona. Ehkäpä koska hän oli Argonilta kuullut, että kukaan ei koskaan käynyt katsomassa sitä.

Se tuli tyhjästä. Sillä ei ole ystäviä.

Nyt sillä oli ainakin kaksi ystävää. Artemis tuli usein katsomaan sitä Hollyn kanssa. Yleensä hän vain istui ääneti Hollyn vieressä, mikä oli häneltä hyvin epätavallista.

Kloonin virallinen tunniste oli Luvaton koejärjestely 14, mutta joku klinikan vitsiniekoista oli antanut sille nimeksi Nopal, mikä oli julma sanaleikki Opalin nimestä ja englannin kielen sanoista *no pal*, ei kavereita. Julma tai ei, lisänimi oli jäänyt elämään, ja nykyään myös Holly käytti sitä, vaikkakin myötätuntoisesti.

Argon oli vakuuttanut heille, että Luvaton koejärjestely 14:lla ei esiintynyt tietoista aivotoimintaa, mutta Holly oli varma, että joskus Nopalin sumeiden silmien kat-

se kirkastui, kun hän astui sisään. Oliko mahdollista, että klooni tunsi hänet?

Holly tuijotti Nopalin herkkiä piirteitä, ja geenien luovuttaja nousi väkisinkin hänen mieleensä.

Se tonttu on myrkkyä, hän ajatteli katkerana. Kaikki, mihin hän koskee, kuihtuu ja kuolee.

Artemis astui sisään ja jäi seisomaan Holly viereen käsi kevyesti tämän olalla.

”He ovat väärässä Nopalista”, Holly sanoi. ”Hän pystyy tuntemaan. Hän ymmärtää.”

Artemis polvistui. ”Tiedän. Opetin hänelle yhden jutun viime viikolla. Katso.”

Hän painoi kätensä lasiin ja naputteli sormiaan siihen hitaassa järjestyksessä, rytmiä hiljalleen kehitellen. ”Tämä on harjoitus, jonka kuubalainen tohtori Parnassus on kehittänyt. Hän saa sillä vasteita pikkulapsilta ja jopa simpansseilta.”

Artemis jatkoi naputteluaan, ja hitaasti Nopal vastasi. Hän kohotti työläästi kättään Artemiksen kättä vasten ja läpsi lasia kömpelösti yrittäessään jäljitellä Artemiksen rytmiä.

”Siinä näet”, Artemis sanoi. ”Älykästä käytöstä.”

Holly tönäisi Artemista lempeästi olkapäällä hartiaan, mikä oli hänen versionsa halauksesta. ”Tiesin, että sinun aivoistasi olisi lopulta hyötyä.”

Hollyn HAL-haalarin rinnuksissa oleva tammenterhomerkki värähti ja Holly otti puhelun vastaan wi-tek-korvarengastaan koskettamalla. Pikainen vilkaisu rannetieto-

